

Swedavia
Airports

Från relations- handling till grunddata

- Hur vi slutat oroa oss och lärt oss älska CAD

Patrik Ström
Geodatasamordnare/Objektspecialist Swedavia Maps
Anläggningar & System

Swedavia driver och utvecklar tio svenska flygplatser från Kiruna i norr till Malmö i söder

Uppdrag

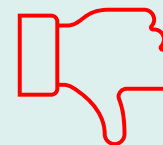
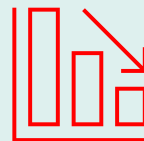
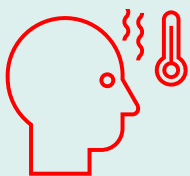
Swedavias uppdrag är att äga, driva och utveckla det nationella basutbudet av flygplatser i Sverige.

Swedavia ska även inom ramen för affärsmässighet aktivt bidra till att de av riksdagen beslutade transportpolitiska målen uppnås.

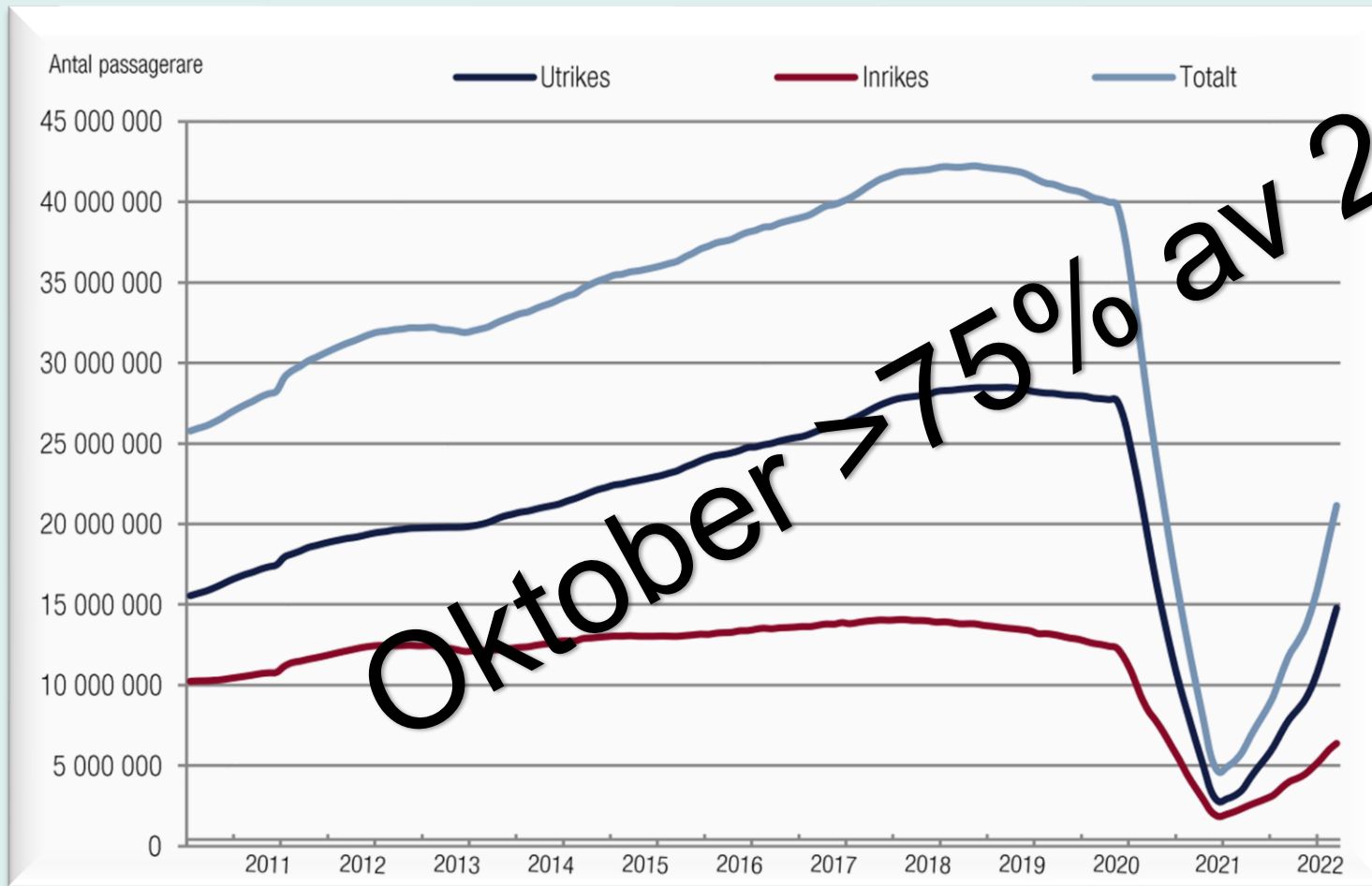
Syfte

Tillsammans möjliggör vi för
människor att mötas

Hur gick det under pandemin?

Passagerarutveckling rullande tolv månader april 2010 – juni 2022

2021 gav en stark avslutning på ett tufft år.

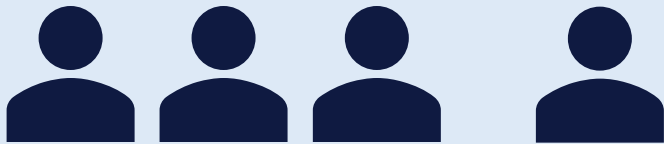
Swedavia Maps

- Swedavias GIS-plattform

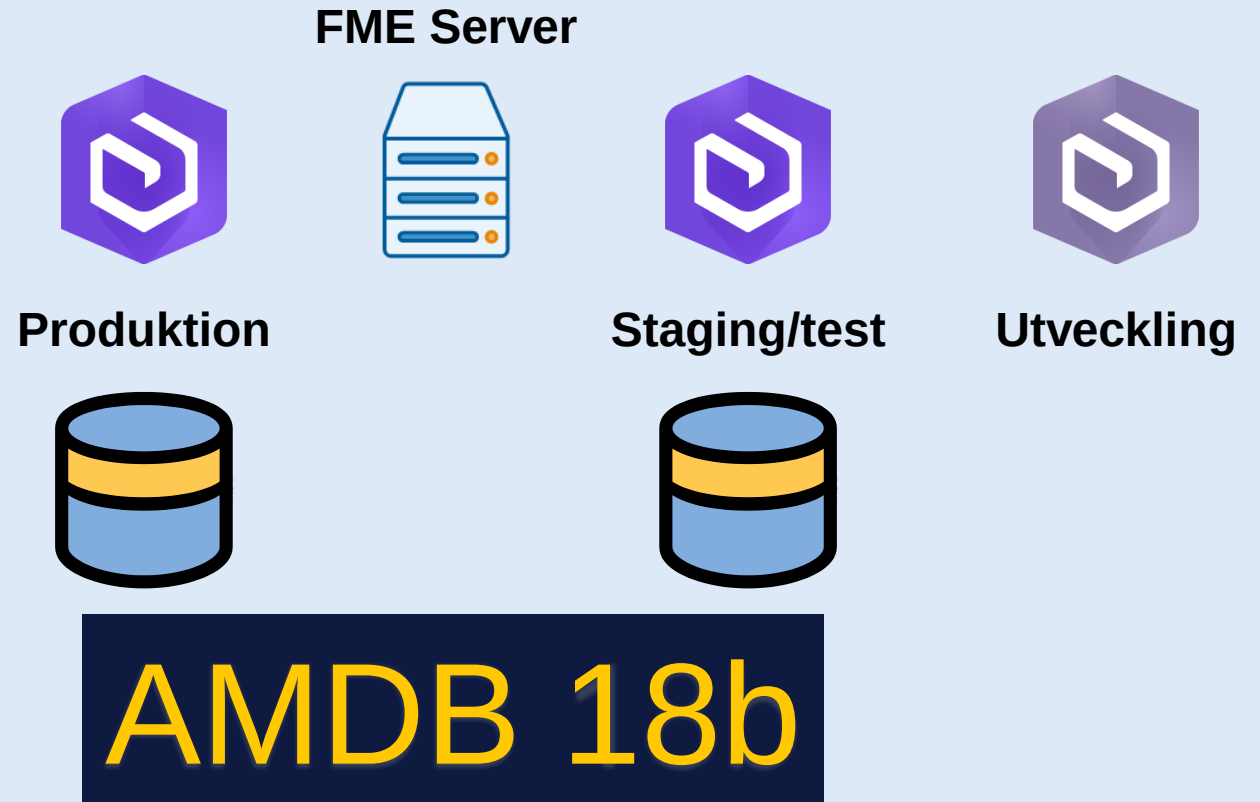

Swedavias "GIS-avdelning" och systemet i sig

- Förvaltning av systemet
  - Inarbetningar
  - Publicering av tjänster
  - Enklare analyser
  - Utleverans av data
- "Swedavias samlade GIS-kunskap"

Hur jobbar Swedavia med GIS/geodata?

Fokusområdet ligger inom delar av "Uppdraget för Swedavia":

Äga och Driva Flygplatser

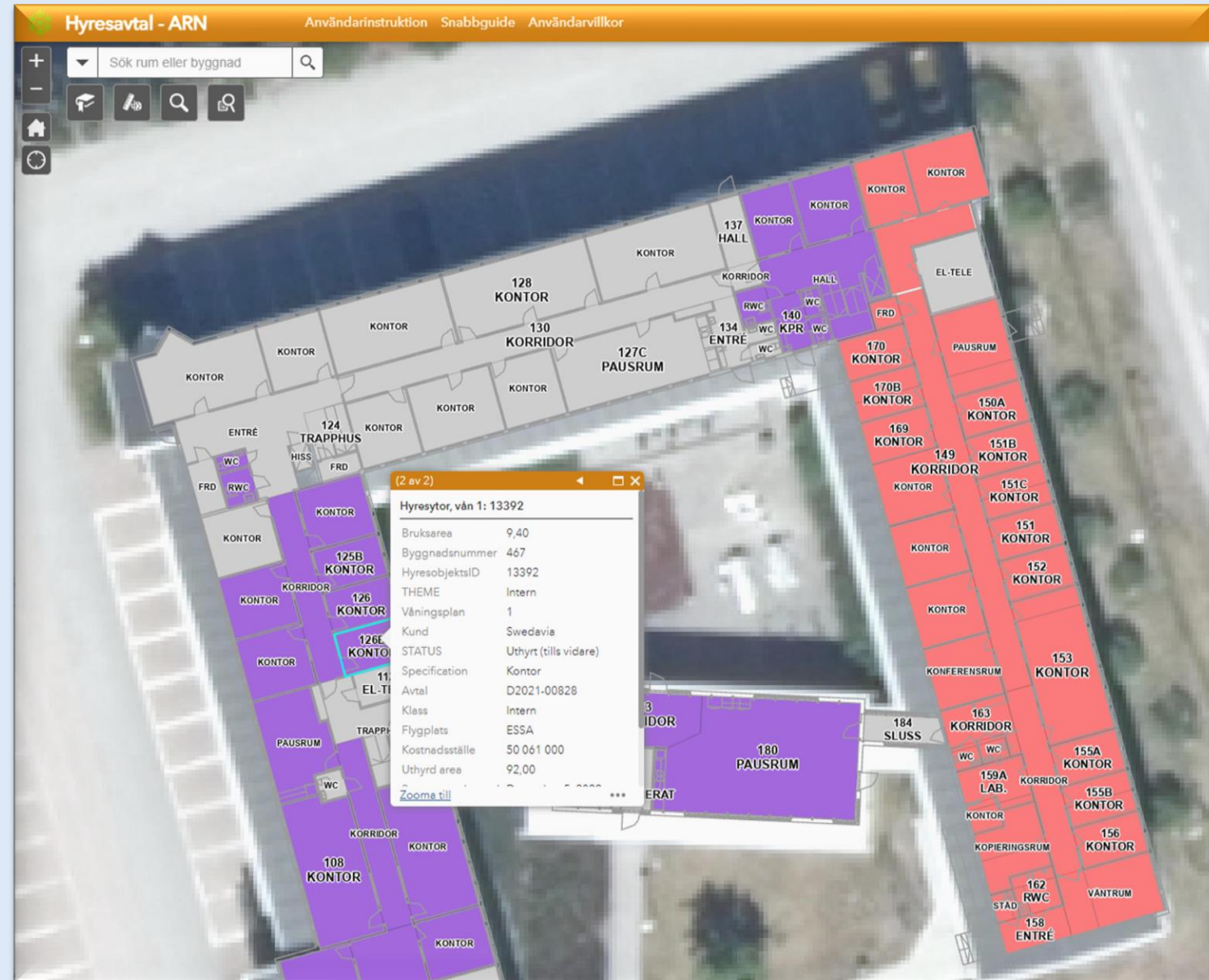
Förvaltningscentrerat – Utföra åtgärder på existerande objekt

- *Lokalisering* - Rumsplacering
- Skapa förutsättningar för *vidare användning av grunddata*, framför allt mot andra system (ex LEB)

Allt användarna gör sker via Web Apps eller, i ett fåtal fall, Web Maps i ArcGIS Enterprise Portal

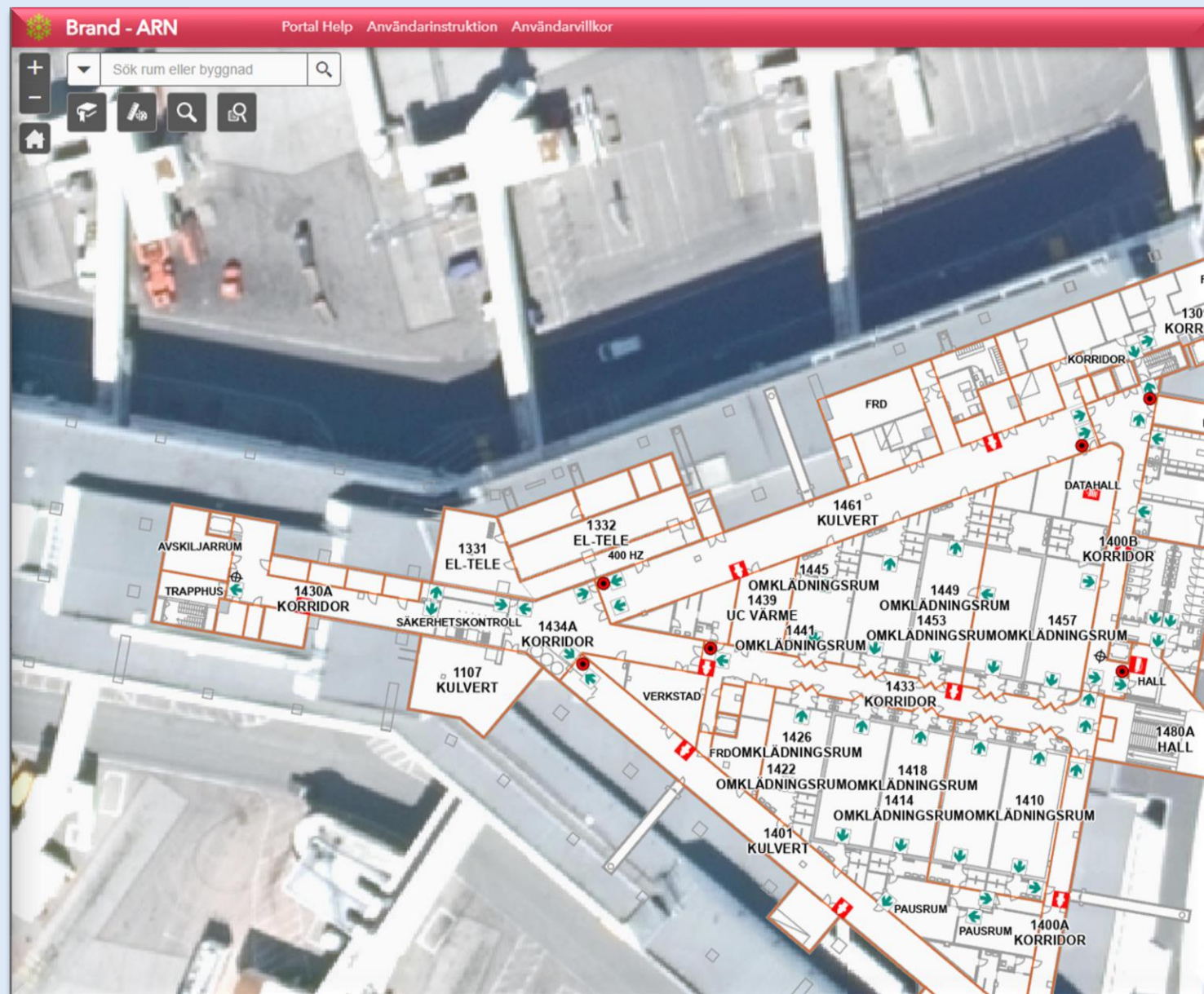
[illegible]

Klä data med ny data i Web App

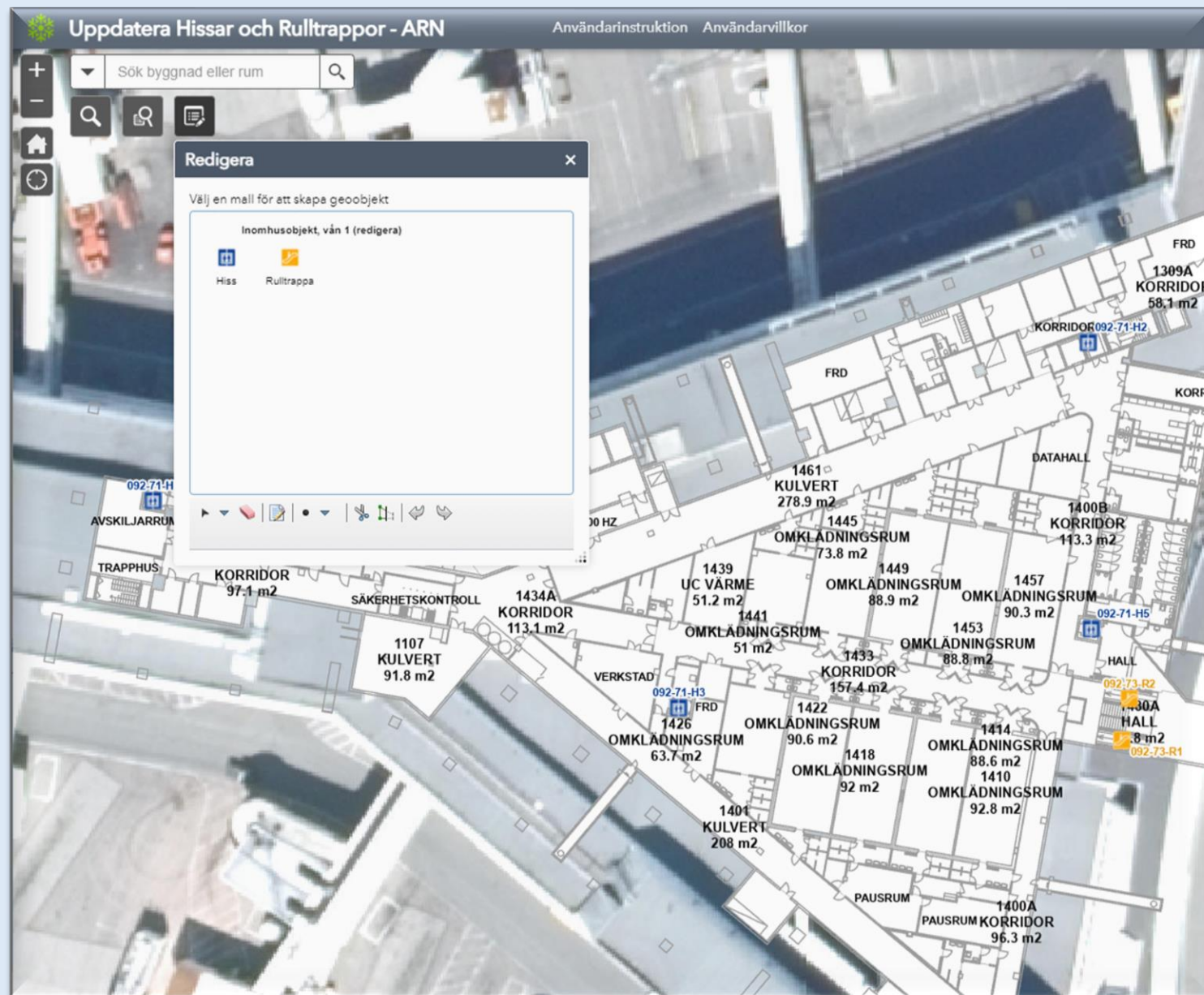

Klä data med annan data – I detta fall en till CAD-fil (brand)

Skapa upp viktiga förvaltningsobjekt

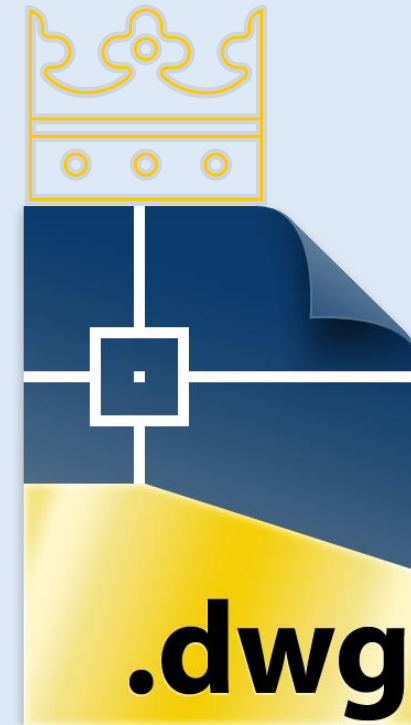
Varifrån kommer vår data?

Huvudsakligen CAD

- $\approx 90\%$ av all data är kopplad till leveranser i CAD
- Resterande delar är digitaliserat, öppna data eller leveranser i shape/motsv

Varför så mycket CAD?

- Historiskt arv – Inte mycket val fram till 2000-talet
- Ny- och ombyggnationer (omprojektering)

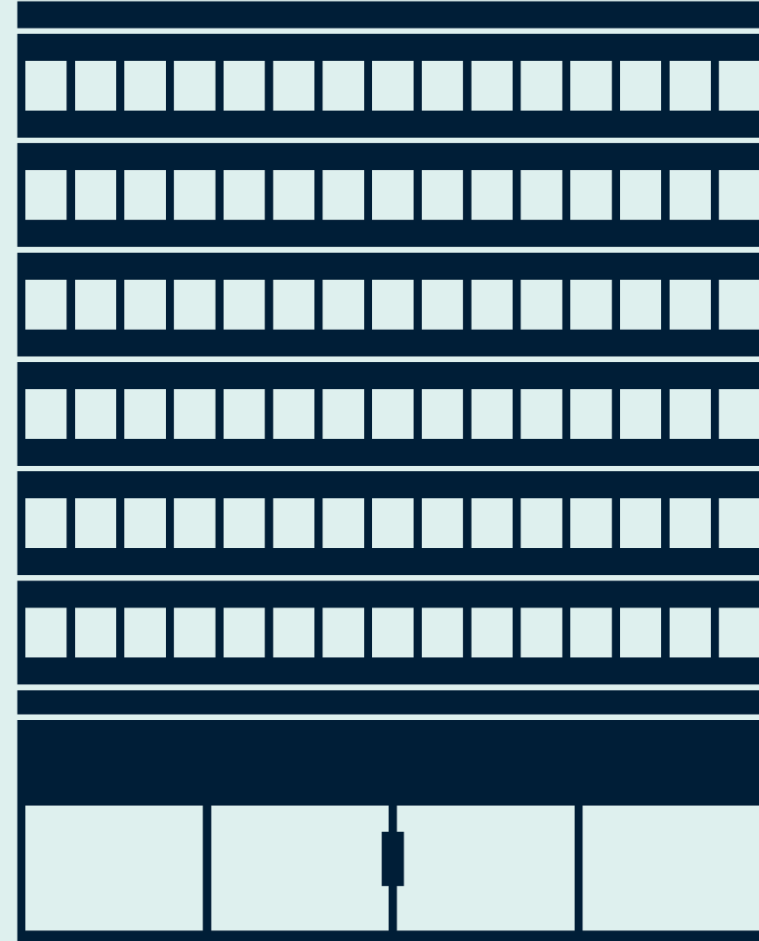
BIM?

- Nya stora projekt – Revit
- Befintliga byggnader – Inga konverteringar planerade

CAD till GIS

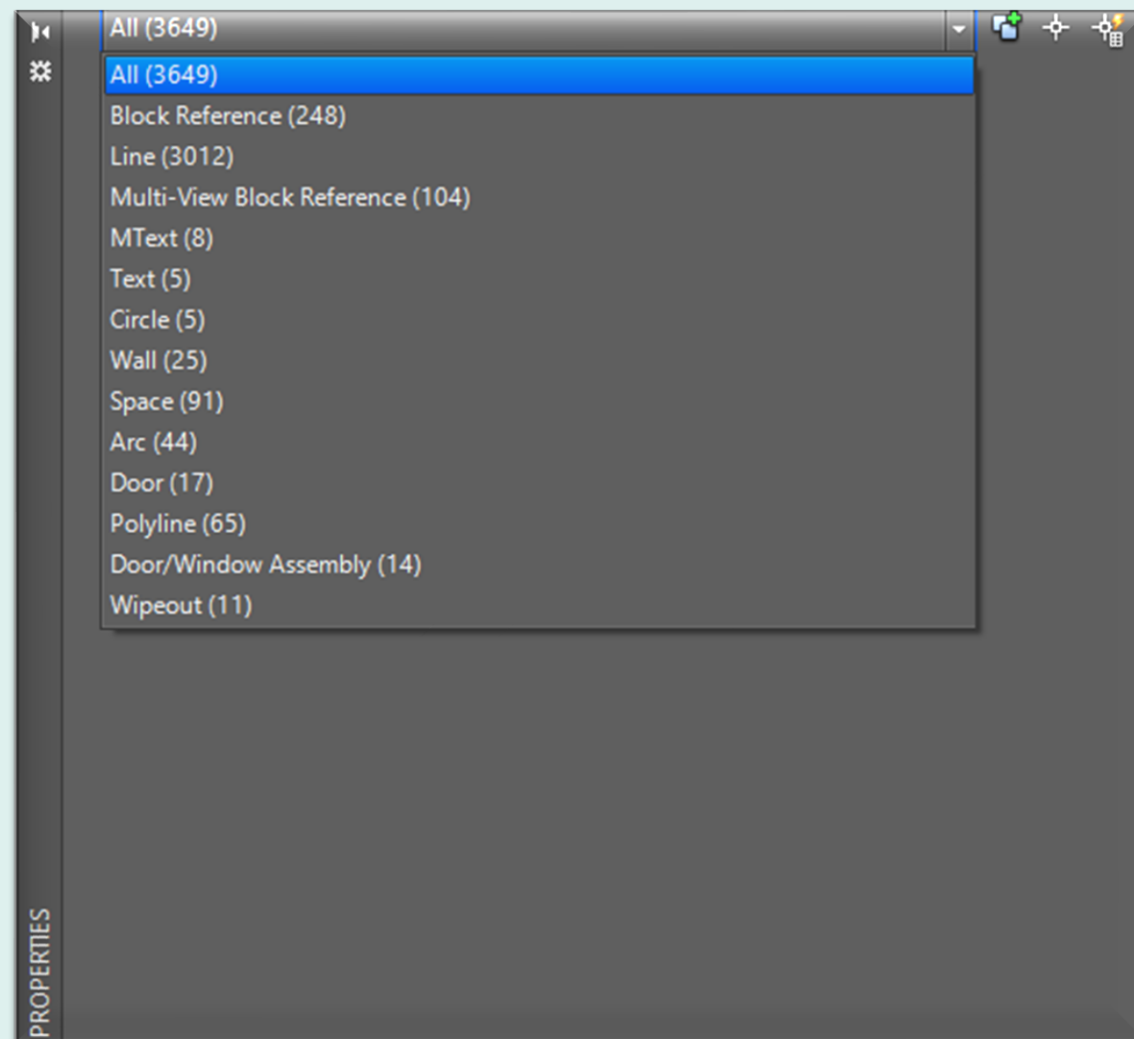
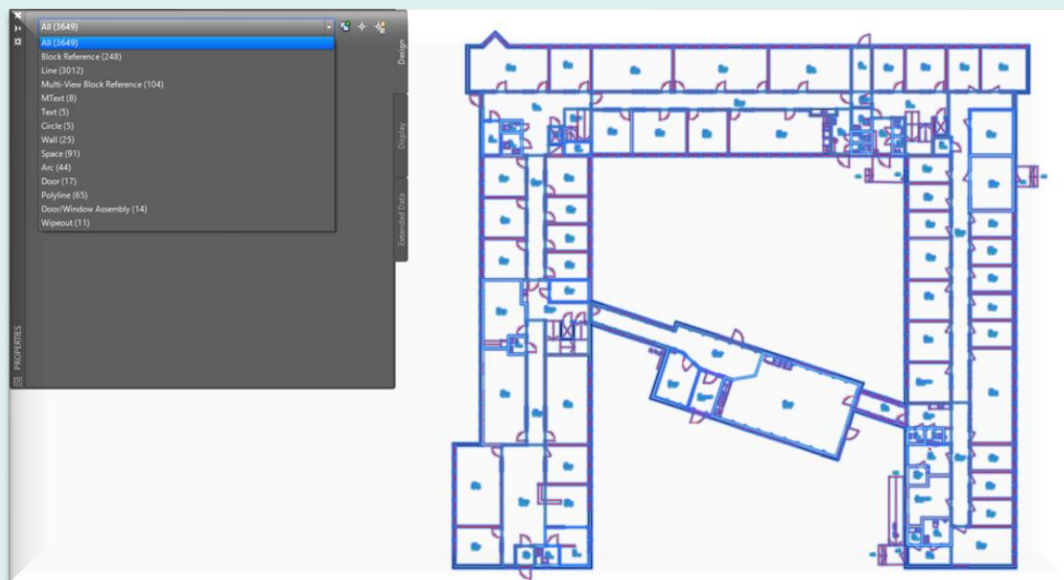
Swedavias CAD-data

S. Name	O.	F.	L.	P.	Color	Linetype	Lineweig...	Transp...	New VP ...	Description
0					white	CONTIN...	Defa...	0		0
A-----AA-					red	CONTIN...	0.18...	0		Arkitekt, Ingen kod, CAD-System, Ej...
A-----D2-					red	CONTIN...	0.25...	0		Arkitekt, Ingen kod, Detaljmåttätni...
A-----D3-					green	CONTIN...	0.35...	0		Arkitekt, Ingen kod, Plushöjder, koor...
A-----D4-					red	CONTIN...	0.25...	0		Arkitekt, Ingen kod, Presentation D4...
A-----E--					yellow	CONTIN...	Defa...	0		Arkitekt, Ingen kod, Beskrivande grafi...
A-----F-N					red	CONTIN...	Defa...	0		Arkitekt, Ingen kod, Ritblanketten, all...
A-----F2-					green	CONTIN...	0.35...	0		Arkitekt, Ingen kod, Namnruta, Statu...
A-----I--					red	CONTIN...	0.25...	0		Arkitekt, Ingen kod, Förtecknande inf...
A-----V2-					red	CONTIN...	0.25...	0		Arkitekt, Ingen kod, Allmänna texter...
A-5-----E--					red	CONTIN...	0.25...	0		Arkitekt, VA, VVS, Kyl- och Processyst...
A-27C---E--					white	CONTIN...	0.50...	0		Arkitekt, Stomyttväggar, Beskrivan...
A-27E---E--					red	DASHDO...	0.25...	0		Arkitekt, Balkstommar, Beskrivande g...
A-27HF--E--					red	CONTIN...	0.25...	0		Arkitekt, Schaktstommar, Beskrivand...
A-42D--BE--					red	CONTIN...	0.25...	0		Arkitekt, Fönster och fönsterdörrar i...
A-42D--BT2-					red	CONTIN...	0.25...	0		Arkitekt, Fönster och fönsterdörrar i...
A-43CB--E--					red	CONTIN...	0.25...	0		Arkitekt, Innerväggar, Beskrivande gr...
A-43CC-BE--					red	CONTIN...	0.25...	0		Arkitekt, Fönster och fönsterdörrar i...
A-43CC-CE--					red	CONTIN...	0.25...	0		Arkitekt, Dörrar i innerväggar, Beskriv...
A-43CC-CT2-					red	CONTIN...	0.25...	0		Arkitekt, Dörrar i innerväggar, Littera...
A-45BE--E--					red	CONTIN...	0.25...	0		Arkitekt, Entrétrappor, Beskrivande g...
A-45BE--T2-					red	CONTIN...	0.25...	0		Arkitekt, Entrétrappor, Littera, Status -
A-45CA--E--					red	CONTIN...	0.25...	0		Arkitekt, Invändiga trappor (ej stomst...
A-46B--BE--					red	CONTIN...	0.25...	0		Arkitekt, Fast inredning, Beskrivande...
A-46B--BE-N					red	CONTIN...	0.25...	0		Arkitekt, Fast inredning, Beskrivande...
A-46B--CE--					red	CONTIN...	0.25...	0		Arkitekt, Lös inredning, Beskrivande...
A-46C---E--					red	CONTIN...	0.25...	0		Arkitekt, Utrustning, Beskrivande graf...
A-46C---E-N					red	CONTIN...	0.25...	0		Arkitekt, Utrustning, Beskrivande graf...
A-B-A---E--					white	CONTIN...	0.50...	0		Arkitekt, Brandskydd, allmänt, Beskriv...
A-B-B---E--					white	CONTIN...	0.50...	0		Arkitekt, Brandcellsgräns, generellt, B...
A-U-----EEN					red	CONTIN...	0.25...	0		Arkitekt, Utrymme, Illustrationer, Nytt
A-U-----T1					white	CONTIN...	Defa...	0		Arkitekt, Byggsdel U----, Presentation...
A-U-----T2-					green	CONTIN...	0.35...	0		Arkitekt, Utrymme, Littera, Status -
A-U-----T3-					green	CONTIN...	0.35...	0		Arkitekt, Utrymme, Mängd, area, voly...
DEFPOINTS					white	CONTIN...	Defa...	0		DEFPOINTS
P-----F2-					white	CONTIN...	Defa...	0		Projekt- och Entreprenadgemensamt...
P-----K3-					red	CONTIN...	Defa...	0		Projekt- och Entreprenadgemensamt...

All: 38 layers displayed of 38 total layers

Forts.

Hur hanterar vi vår CAD-data?

∴ Semistrukturerat dataset

- Sund lagerlista
- Hybrid mellan objekt och linjer
- Ursprungsmodeller med revideringar
– Därav hybrider

∴ Fokus på geografisk kontext

- ✓ Rummen/rumsytorna identifierade som objekt av intresse
- ✓ *Övrig information som stöd*

Platt datastruktur (ingen anpassad datamodell)

Hur får vi in data i vår databas?

Förarbete i AutoCAD

Exporterar ytor till IFC

- För att bibehålla attribut

”Slår sönder filen” till ”Lines, arcs, circles”

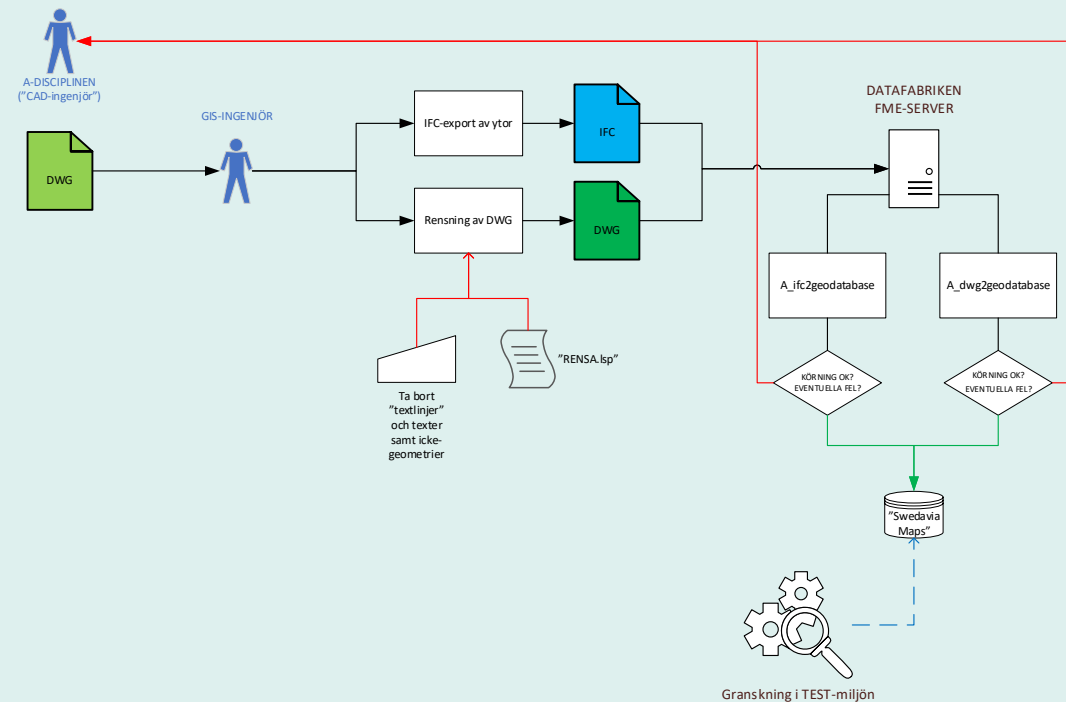
- Undviker geometriförvrängningar

Scriptkörning på FME-server

IFC = Ytor = RoomSpacePolygon

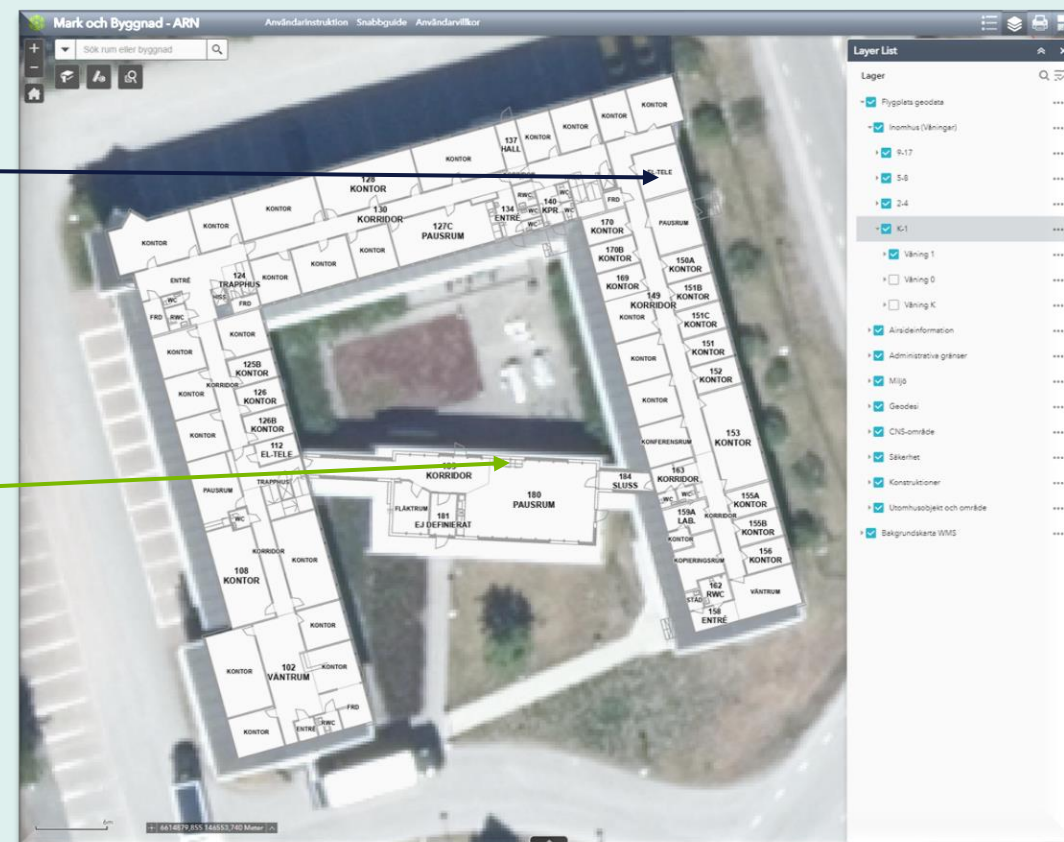
CAD = Övrigt = RoomWallLine

Utför även georeferering

Slutresultat

Vad har skapats?

Rumstyr = "äkt objekt"

WC-stol, väggar = Linjetolkningar av objekt

*(Däremot skapas ett objekt i alla WC-rums
centerpunkt)*

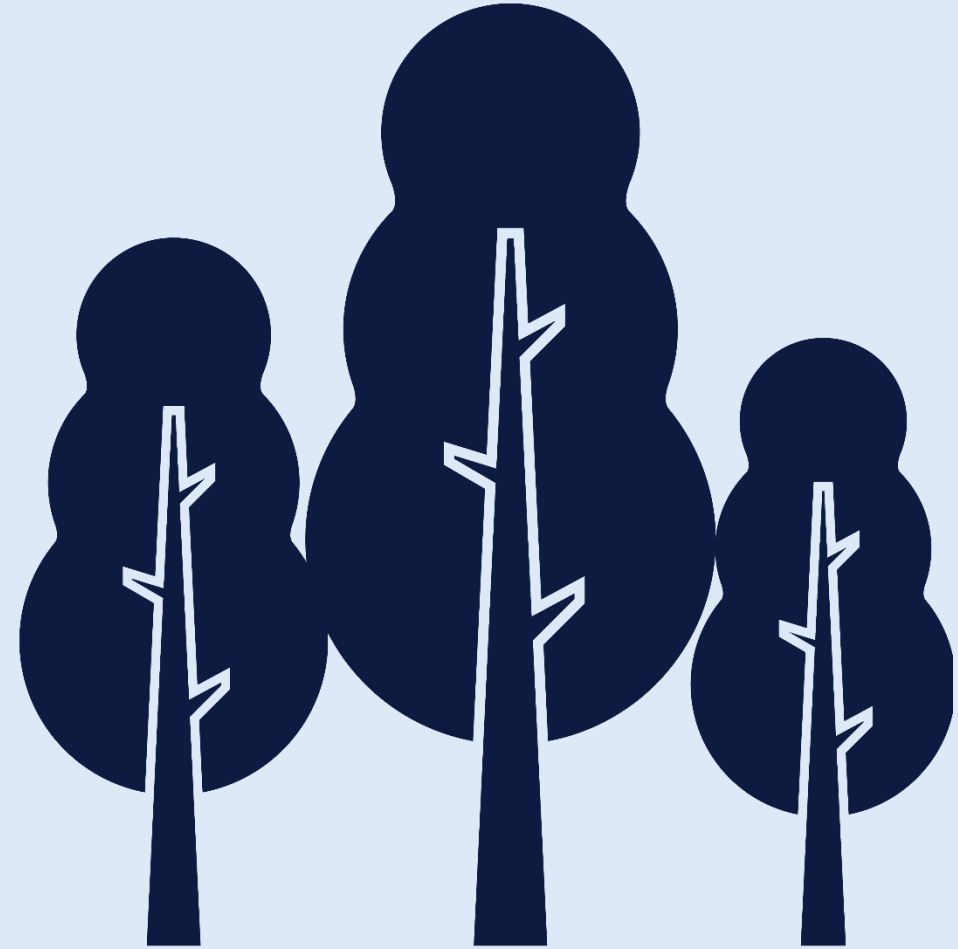

CAD till GIS i siffror

Per 2022-11-28

- Antal rumsytor: 24161
- Total area: 1,15 km²
- Antal CAD-modeller som underlag: 468

Projektflöden

Hur hanteras CAD-data från projekt?

Två statusbegrepp för CAD

Relationshandling = Projektet anser sig klara

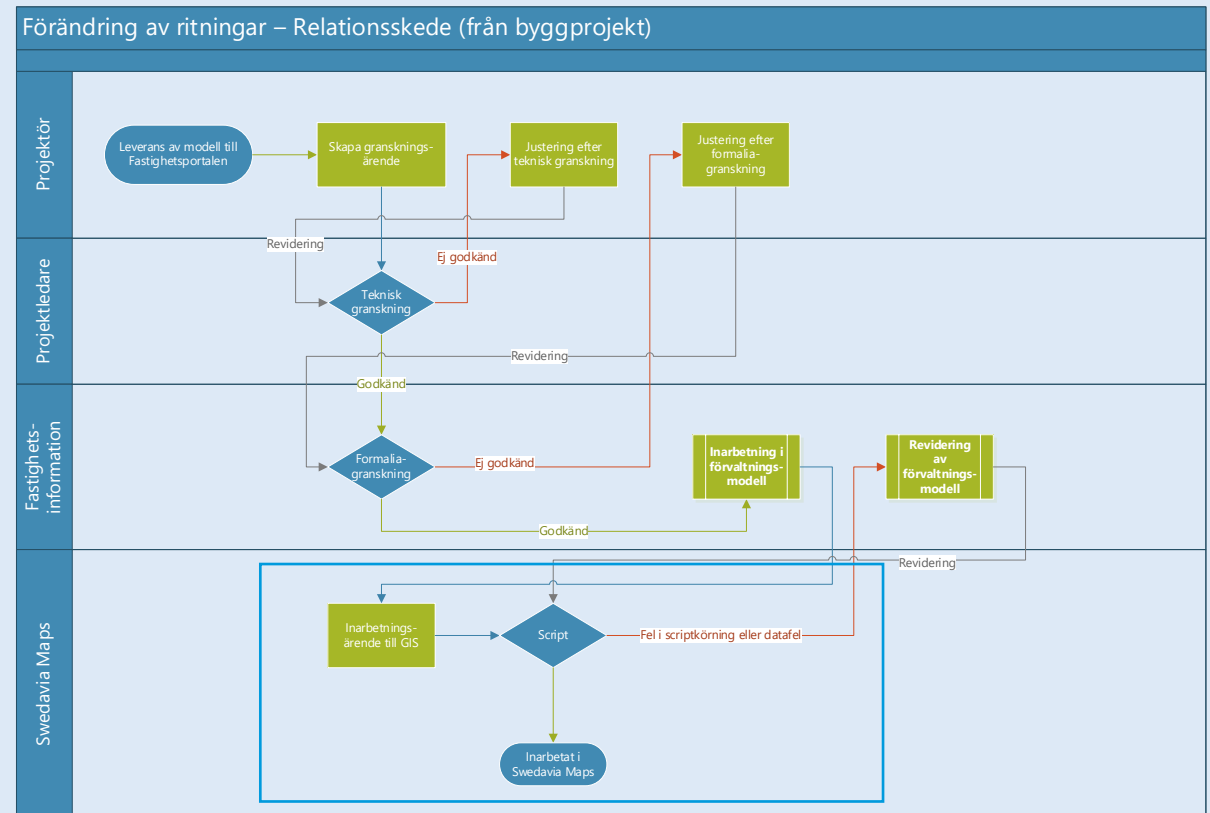
Förvaltningshandling = Inarbetat i CAD-förvaltning

Projektet skapar sina handlingar utifrån ett regelverk "Rambeskrivning" som anger lagerstandard och stödverktyg

Utbyte sker via Fastighetsportalen (Projektstruktur)

Vid färdigställande – Granskningar initieras

Därefter till GIS – "På pappret" kvalitetssäkrad data

Kopplingen till GIS i projekten

Gårdagens läge

- Hands off i projektskedet
- Inarbetar när allt är klart
- "Sist i kedjan"

Verksamheten har
mognat – Vill ha
förhandsinformation

Projekten är öppna för att
dela med sig i tidigare
skeden

Möjligheterna:
Kravställning i tidigare
skeden, kortare
arbetsflöden senare

Morgondagen

Stödja uppdraget och syftet Swedavia har

Implementera stöd till ägande

- *Verktyg för rapporter och analyser*

Skapa förutsättningar för att utveckla

- *Tillgängliggöra projekten i tidiga skeden*

Undersöka tekniska lösningar för vår syfte

”Tillsammans möjliggör vi för människor att mötas”

Tolkning: Hitta på flygplatsen, via mobil etc

Implementering av bättre datastruktur

FME – Automatiska granskningar och kontroller av "all data"

Objekt per lager med god konfidens

- Väggar som objekt har tydlig tillhörighet osv
- Linjeinformation vet vi en del om, exempelvis att väggar är relativt långa objekt och skapar polygoner

Tydligare och mer ändamålsenliga CAD-strukturer

- o CoClass för Arkitektur
- o Anpassade lagermallar och ritregler för markinformation och VA

Fler och anpassade databaser (Indoors, Utilities etc)

Lärdomar, eller "Gamla GIS-sanningar gäller även för oss"

Tillgängliggör med enkla medel

Öka användningen av det data som finns

Agera inte stoppkloss i flödet från projekt

Med nyttan kommer organisationen mogna och möjligheter öppnas

Frågor?

